

POBOLJŠANJE ZAPOŠLJIVOSTI ROMA U AP VOJVODINI

Novi Sad, 2013.

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine

Kancelarija za inkluziju Roma APV

Projekat je finansiran od strane
Evropske unije

Aktivnost Kancelarije za inkluziju Roma

Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine je maja 2006. godine donela Odluku o osnivanju Kancelarije za inkluziju Roma, u cilju unapređenja položaja Roma u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva, stanovanja, ljudskih i drugih prava. Njena delatnost obuhvata implementaciju i primenu Strategije za integraciju Roma i realizaciju akcionih planova na teritoriji APV i koordinaciju različitih projekata za integraciju Roma u kojima učestvuju pokrajinski Sekretarijati. Takođe, Kancelarija saradjuje sa Nacionalnim savetom romske nacionalne manjine, Savetom za integraciju Roma u APV i sa odgovarajućim organizacijama na međunarodnom nivou, sa ciljem podsticanja i unapređenja prava žena i ljudskih prava Roma i Romkinja, kao i integraciju Roma u APV. Delatnost Kancelarije obuhvata i realizaciju projekta koji su zasnovani na ciljevima definisanim u Strategiji za integraciju Roma i akcionim planovima, koordinirane primene i ostvarivanja domaćih i međunarodnih programa za integraciju i unapređenje položaja Roma i dr.

Obrazovanje

Aktivnosti Kancelarije za inkluziju Roma u oblasti obrazovanja su usmerene na podršku integraciji Roma u obrazovni sistem, pružanjem pomoći u prikupljanju potrebne dokumentacije i informisanjem potencijalnih korisnika o mogućnostima stipendiranja učenika i studenata. Programom mera afirmativne akcije podržan je upis učenika romske nacionalnosti u srednje škole, odnosno fakultete.

Stanovanje

Kancelarija za inkluziju Roma u saradnji sa Pokrajinskim Sekretarijatom za urbanizam i graditeljstvo, Fondom za kapitalna ulaganja APV, lokalnim samoupravama i nevladinim organizacijama aktivno učestvuje u rešavanju problema neuslovnih i nehygijenskih romskih naselja. U primeni su tri modela unapređenja stambenog zbrinjavanja Roma.

- Dislokacija romskih naselja kupovinom seoskih domaćinstava
- Rešavanje infrastrukturnih pitanja
- Adaptacija postojećih stambenih objekata i izgradnja kupatila

Zapošljavanje

Od osnivanja Kancelarija za inkluziju Roma aktivno učestvuje u primeni mera afirmativne akcije u oblasti zapošljavanja predstavljanjem Programa za očuvanje radnih mesta u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, integrisanjem Roma u državne institucije sa posebnim akcentom na zapošljavanje koordinatora za romska pitanja u lokalnim samoupravama, kao i sprovođenjem namenskih konkursa za samozapošljavanje i novo zapošljavanje pomoću kojih je do sada osnovano preko 50 različitih firmi.

O projektu

Imajući u vidu tešku prohodnost Roma na tržištu rada zbog predrasuda, nedostatka stručne spremlje i kvalifikacija, na osnovu dosadašnjih iskustava Kancelarija je pripremila projekat „Poboljšanje zapošljivosti Roma u APV“, kojim je konkurisala na poziv Delegacije EU u Beogradu u okviru programa IPA 2007 RSED II. Sa opštim ciljem da se poboljša društveno-ekonomski položaj Roma kroz stvaranje novih radnih mesta i očuvanje postojećih putem povećanja motivisanosti radne snage, projekat je realizovan u saradnji sa Sekretarijatom za

privredu, rad i ravnopravnost polova, Nacionalnom službom za zapošljavanje, lokalnim samoupravama, koordinatorima za romska pitanja i nevladinim organizacijama.

Finansiran je iz sredstava EU u iznosu od 208.994 eura, a u ukupnom iznosu od 237.794 eura.

Projekat je realizovan u sledećih 20 opština: Novi Kneževac, Kikinda, Sombor, Apatin, Kula, Bela Crkva, Bečej, Žitište, Zrenjanin, Odžaci, Srbobran, Žabalj, Novi Sad, Beočin, Indija, Ruma, Pećinci, Pančevo, Kovin i Senta.

Tokom 27 meseci implementacije projekta, realizovane su sve predviđene aktivnosti:

1. Osnivanje je 20 firmi;
2. Stručna obuka 100 nezaposlenih Roma;
3. Stručna obuka za 50 lica romske nacionalnosti za potrebe poznatog poslodavca.

Activities of the Roma Inclusion Office

In May 2006, the Assembly of the Autonomous Province of Vojvodina established the Roma Inclusion Office, with the aim of improving the position of Roma in the areas of education, employment, health, housing, human and other rights. Its activities consist of the implementation and enforcement of the Strategy for the Integration of Roma and the realization of action plans in APV and the coordination of different projects for the integration of Roma in which the provincial secretariats are involved. Also, the Office cooperates with the National Council of the Roma National Minority, Council for Roma Integration in APV and with the corresponding organizations on the international level, encouraging and improving women's and human rights of Roma men and women as well as the integration of the Roma in APV. Activities of the Office also include the realization of projects which are based on the goals defined by the Strategy for the Integration of Roma and the action plans, coordinated application and realization of domestic and international programs for integration and improvement of the position of the Roma etc.

Education

Activities of the Roma Inclusion Office in the field of education are aimed at the support of the integration of Roma into the educational system, providing help with gathering the necessary documentation and informing potential users about the possibilities for scholarships for students. The affirmative action program supports the enrolment of students of Roma nationality into schools and universities.

Housing

The Roma Inclusion Office together with the Provincial Secretariat for Urban Planning and Construction, the Capital Investment Fund, local self-governments and non-governmental organizations actively participates in the solving of problems of Roma settlements which are in poor condition and unhygienic. Three models of the improvement of housing conditions of the Roma are being implemented.

- Dislocation of Roma settlements by the purchase of rural households
- Solving infrastructural issues
- Adaptation of existing housing objects and the building of bathrooms

Employment

Since its establishment the Roma Inclusion Office has actively participated in the application of affirmative action measures in the area of employment with the Program for preserving workplaces in the Autonomous Province of Vojvodina, integrating Roma into governmental institutions with a special accent on the employment of coordinators for Roma issues in local self-governments, as well as the conduction of specific competitions for self-employment and new employment through which, until now, over 50 different companies have been founded.

About the Project

Having in mind the difficult situation the Roma face on the labor market due to lack of professional qualifications, education and prejudice, based on previous experience the Office has prepared the „Improving the Employment of Roma“ Project, with which it has applied, on the invitation of the EU delegation in Belgrade, to the IPA 2007 RSED II Program.

The general goal is improving the socio-economical position of the Roma through the creation of new

positions and the preservation of existing jobs by the increase of the motivation of the work force. The project has been implemented in cooperation with the Secretariat for Economy, Employment and Gender Equality, the National Employment Service, local self-governments and the coordinators for Roma issues and non-governmental organizations.

It has been funded by the EU in the amount of 208.994 euros, in the total amount of 237.794 euros.

The project is being implemented in the following 20 municipalities: Novi Kneževac, Kikinda, Sombor, Apatin, Kula, Bela Crkva, Bečej, Žitište, Zrenjanin, Odzaci, Srbobran, Žabalj, Novi Sad, Beočin, Indija, Ruma, Pećinci, Pančevo, Kovin and Senta.

In the 27 months of the project, all planned activities and components of the project have been realized:

1. Establishment of 20 companies
2. Professional training for 100 unemployed Roma
3. Professional training for 50 persons of Roma nationality for the needs of a known employer.

Bućaripe Kancelarijako pale inkluzija e Rromendi

Kancelarija pale inkluzija e Rromendi fundosardape činadipe Parlamentosko AP Vojvodinako ando majo 2006. bršesko kamimava te vazdelpe thaj te majlačharelpe o than e Rromengo ando sićomasko, bešimasko, bućarimasko, sastimasko kotor, manuškane thaj aver orturja.

Bućaripe Kancelarijako si implementacija thaj nakhavipe Strategijako pale integracija e Rromendi thaj realizacija katar akcione planurja ande AP Vojvodina, koordinacija averčhande projekturjengo pale integracija e Rromendi ande save len kotor pokrajinaće sekretarijaturja, čačaripe koordinacijako e Nacionalne konsilenca katar o rromano nacionalno minoriteto, Konsilenca pale integracija e Rromendi ande AP Vojvodina thaj aver čidimatenca po maškarmutno nivelu, vazdipe thaj pajsaripe manuškane orturjengo Rromengo thaj Rromnjengo thaj nakhavipe katar o čačaripe integracijako katar o rromano nacionalno čidipe.

Sićope

Kancelarijaće bućarimata pale inkluzija e rromendi ando sićope čhutine si po inćaripe palo andralunipe e Rromengo ando sićimasko sistemo, majanglal gajda kaj

delpe ažutipe te čidenpe trubulimašći dokumentacija thaj te informišinpe sikamne thaj studenturja pale šajmata sar šaj te len e stipendije.

Nakhavimasa katar afirmativna akcija, zurjardo si ramosaripe sikamnengo andar o rromano nacionalno minoriteto ande maškarutne thaj vuće sikkve thana, sar vi pe fakulteturja.

Bešipe

Kancelarija pale inkluzija e Rromendi ande kooperacija e Pokrajinaće Sekretarijata palo urbanizmo, Fondova pale kapitalne dinimata APV, lokalošće korkorroortuimatenca thaj bivladaće čidimatenca aktivno lel kotor ando gatisaripe pharimatengo save si phangle pale nehigijijenske rromane thana. Ando nakhavipe si trin modelurja palo bešavimasko lesamalipe Rromengo.

- Dislokacija rromane thenendi gajda kaj činenape gavutne čerutnimata
- Gatisaripe infrastrukturne pučhimatengo
- Adaptacija katar akanutne bešavimašće objekturjengo thaj čerdipe najarimašće thanengo

Bućaripe

Katar fundosaripe Kancelarija pale inkluzija e Rromendi aktivno lel kotor ando nakhavipe merengo afirmativne akcijengo ando kotor bućarimasko sikavimasa Programoske palo arakhadipe bućarne thanengo ande Autonomna Pokrajina Vojvodina, integrišipe e Rromengo ande raštraće institucije akcentova po bućaripe koordinatorengo pale rromane pučhimata ande lokalošće korkorroortuimata sar vi nakhadipe konkursurjengo palo korkorobućaripe thaj nevo bućaripe, talo savo dži akana fundosardinepe majbut katar 50 averčhande firme.

Palo projekto

Inćarimasa kaj predasude ačhaven e Rromen te theren bući, ciknjaripe kvalifikacijako thaj trubulimasko džanglipe, talo džiakanutno džanglipe Kancelarija gatisarda o projekto "Poboljšanje zaposłljivosti Roma u APV", saveja alavardapes talo akharipe Delegacijako EU ando Beogradu ando kotor programosko IPA 2007 RSED II. Kamimava te lačharelpes amalimasko-ekonomikano than e Rromengo krozal čerdipe neve bućarne thanengo thaj lengo arakhadipe prdal majbarjardipe motivacijako bućarimašće zorako, projekto si nakhado khetane e

Sekretarijata pale privreda, bućaripe thaj bijandimasko jekhipe, Nacionalne čheresa palo bućaripe, lokalošće korkorroortuimatenca, koordinatorenga pale rromane pučhimata thaj bivladaće čidimatenca.

Finansirime si andar fundurja EU katar 208.994 evra, sasto đindo 237.794 evra.

Projekto si nakhado ande kala biš guverne: Novi Kneževac, Kikinda, Sombor, Apatin, Kula, Bela Crkva, Bečej, Žitište, Zrenjanin, Odžaci, Srbobran, Žabalj, Novi Sad, Beočin, Indija, Ruma, Pećinci, Pančevo, Kovin thaj Senta.

Pale 27 čhona kozom tlundžardapes o projekto, nakhado si sa kova so sas dino projektova;

1. Fundosaripe 20 firmengo;
2. 100 bibućarne Rroma therdine džanglipe;
3. 50 manuša rromane nacionosko therdine džanglipe pale trubulimata katar pindžardo bućarimatari

Diavolo 021, Novi Sad

U samom srcu Novog Sada, kao prava kulinarska umetnost, specijaliteti Sabine Jovanović, slatki i slani palačinci, mame uzdahe posetilaca. Tu su da daju osmeh na lice mališana, da bakama daju slobodno nedeljno prepodne, a očevima priliku da se za vikend iskupe majkama, što im u toku nedelje nisu posvetili dovoljno pažnje.

Diavolo 021, Novi Sad

In the very heart of Novi Sad, true culinary masterpieces, the special dishes of Sabina Jovanovic, sweet and savory pancakes inspire the awe of visitors. They inspire smiles in youngsters, they give grandmothers a free Sunday morning, and fathers an opportunity to make it up to mothers on the weekend for not giving them enough attention during the week.

Diavolo 021, Novi Sad

Ando maškar Novosadosko, sar čačo artistipe, čiravimata katar Sabina Jovanović, guglo thaj londo humer, šukaren sa jekh dosto. Kate sit e čhon asape po muj ciknorrengo, te e mamijende den tromalo kurkosko đes, a e dadende te palo vikendo roden jertisaripe dejenđe, odolači kaj či line sama pe lende kozom trubul prdal kurko.

KAFE-PALAČINKARNICA DIAVOLO 021, Novi Sad

Građevina Ilic MS, Odžaci

Bračnoj harmoniji dodali su poslovni uspeh. Porodična firma supružnika Slađane i Miroslava Ilića, već na samom početku, krenula je da osvaja i zauzima svoje mesto na tržištu. Ekumenska humanitarna organizacija iz Novog Sada angažovala ih je na projektu Socijalna inkluzija i poboljšanje stanovanja Roma i Romkinja u AP Vojvodini. Ovim projektom 32 kuće u romskom naselju u Deronjama dobiće kupatilo. Osim poslovne, ovo angažovanje ima jednu dublju dimenziju, a to je pomoć sunarodnicima, kako bi njihov život konačno postao dostojan čoveka.

Ilic MS Construction, Odžaci

They added business success to marriage bliss. The family company of husband and wife, Miroslav and Sladjana Ilic, has from the start acquired its place on the market. The Ecumenical Humanitarian Organization from Novi Sad hired them on their Social inclusion and housing improvement of Roma men and women in AP Vojvodina project. Through this project 32 houses in the Roma settlement in Deronje will get a bathroom. Apart from the business aspect, this engagement has a deeper dimension, which is helping their compatriots, so that their lives could finally become worthy of living.

Građevina Ilić MS, Odžaci

Harmonija ando unsuripe lundžardine aresimava ando bućaripe. Familijaći firma katar Slađana thaj Miroslavo Ilić, po teljaripe lija piro than po tržište. Ekumensko humanitarno čidipe andar Novi Sad angažuisarda len po projekto Socijalna inkluzija i poboljšanje stanovanja Roma i Romkinja u AP Vojvodini. Kale projektova 32 čera ando rromano than ande Deronja therena najarimasko than. Paša bućarimašči, kava angažuipe inčarel vi inke jekh, majhandukani dimenzija, a godova si ažutipe pire manušende, sar lengo trajo, avela sar manuša vi trubul.

Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada GRAĐEVINA ILIC MS, Odžaci

Pele stop, Čurug

Ekološku svest i brigu za prirodno okruženje izbrisala su moderna vremena. Baš to poseduje Zoran Šoralov i njegova firma Pele stop iz Čuruga, koja se bavi uslugama različitih vrsta čišćenja, dezinfekcijom i deratizacijom. Na taj način, brine se da svaki svaki dan u godini bude Dan planete Zemlje.

Pele stop, Čurug

Modern times have erased ecological consciousness and care for the environment. This is what Zoran Soralov and his company, Pele stop from Curug does, they deal with different types of cleaning, disinfection and deratization. This way he ensures that every day is Earth Day.

Pele stop, Čurug

Ekološko gođaveripe palo naturako trujalipe khosarda moderno vřjama. Godova inćaren o Zorano Šoralov thaj leski firma Pele stop andar Čuruga, savi bućarel ande averčhande kotora ando šilavipe, dezinfekcija thaj deratizacija. Po godova varo, lel sama te sa jekh đes bršesko avel Planetosko đes Phuvjako.

Usluge ostalog čišćenja PELE STOP, Čurug

Sever otpad, Srpski Krstur

Firma Sever otpad rodila se iz dugogodišnjeg bavljenja ovom delatnošću. Trud im nikad nije falio, ali podrška jeste. Hrabrost, koja ima je nedostajala da otvore firmu, dobili su ovim projektom. Osim toga, pronašli su svoje mesto pod tržišnim suncem. Bave se tretmanom i odlaganjem otpada, koji nije opasan.

Sever otpad, Srpski Krstur

The Sever otpad company was born out of several years of work in this field. They never lacked effort, but they did lack support. They got the courage they were lacking to open a company through this project. Apart from that, they found their place under the market sun. They deal in treatment and disposal of waste which is not dangerous.

Sever otpad, Srpski Krstur

Firma Sever otpad inkljisti katar lungo vrjamako bučaripe ando kava kotor. Pharo bučaripe či rodine, rodine kova so najlen – zurjavipe. Zor, savi reubusardine te putaren e firma, therdine kale projektova. Paša godova, arakhadine piro than talo tržišno kham. Bučaren ando kotor palo tretmano.

Tretman i odlaganje otpada koji nije opasan SEVER OTPAD, Srpski Krstur

Marijana 021, Gospođinci

Muzika je njegova ljubav od malih nogu. Ona je deo genetskog koda njegovog naroda. U svojoj radionici u Čurugu Stevan Zlatarev, popravljajući i izrađujući muzičke instrumente, uživa baveći se svojom profesijom. Kako je i sam muzičar, Stevan razume vlasnika svakog instrumenta, kome je potrebna njegova usluga, i prema svakom instrumentu ophodi se sa puno pažnje i ljubavi.

Marijana 021, Gospođinci

Music has been his love since he was little. It is part of the genetic code of his people. In his workshop in Curug, Stevan Zlatarev mends and makes musical instruments, and enjoys his profession. Since he is himself a musician, Stevan understands the owner of every instrument who needs his services, and takes care of every instrument with a lot of care and love.

Marijana 021, Gospođinci

Đilabipe si lesko kamavipe katar ciknjipe. Voj si kotor katar genetsko kodo lesko themesko. Ando piro bučarimasko than ando Čurug, Stevan Zlatarev, lačarel thaj ćerel đilabimašće instrumenturja, lošarelpes pire profesijava. Sar vi vo đilabimatari, Stevano haćarel inćarimatares sa jekh instrumentosko, save rodel ažutipe lestar, po sa jekh instrumento lel sama bare kamlimava.

Radionica za izradu i popravku instrumenata MARIJANA 021, Gospođinci

MN Stille, Novi Sad

Bila je jedna od onih devojčica, koje su dugo stajale pred ogledalom, pokušavajući da upletu kosu, baš onako kako to čini njihova majka. S godinama je sve više rasla ljubav prema ulepšavanju. Danas je Milica Nikolić vlasnica frizerskog salona u kome vrši sve usluge ulepšavanja. Ljubav je pretočila u profesiju. Za razliku od mnogih kojima život bira profesiju, njenu je izabrao dečiji san i devojačka ljubav.

MN Stille, Novi Sad

She was one of those girls who spent a lot of time in front of the mirror, trying to weave her hair just like her mother did. As the years went by, her love for beauty grew. Today Milica Nikolic is the owner of a beauty salon where she provides all kinds of services. She turned her love into a profession. Unlike those whose life dictates their profession, hers was determined by a child's dream and a girl's love.

MN Stille, Novi Sad

Sas jekh katar kola čhejorra, save lungo vrjama ačhadine anglal oglinda, zumadimava te furjavel e bal, sar kaj godova čerel lendi dej. E bršenca E bršenca barjardapes vi kavamipe palo šukaripe. Ađes e Milica Nikolić inčarel frizersko salono ando savo čerel sa so si ohanglo palo šukaripe. Kamavipe averčhanda ande profesija. Averčhandelpes averendar, savende o trajo losarda e profesija, laći losarda čhavrrikano suno thaj čhejako kamavipe.

Frizerski salon MN STILLE, Novi Sad

Deki 025, Bogojevo

Godinama je radio za druge. Život koji mu je ta zarada obezbeđivala bio je na samoj ivici egzistencije. Iako su poslodavci hvalili njegov rad, njegova porodica od tih pohvala nije mogla da živi. Sa iskustvom, koje je godinama sticao, započeo je svoj poslovni put. Otvorio je firmu za sakupljanje sekundarnih sirovina. Postao je konkurencija, onima koji su godinama zarađivali na njegovom trudu. Sada, kada je stao rame uz rame sa njima, njegova porodica konačno živi onako kao što zasluhuje.

Deki 025, Bogojevo

For years he worked for others. The life these earnings provided was on the very edge of existence. Even though employers praised his work, his family could not live off these praises. With the experience he gathered over the years he created his own business route. He opened a company for gathering secondary raw materials. He became a competitor of those who made money off his work. Now, when he is standing shoulder to shoulder with them, his family finally lives the way it deserves.

Deki 025, Bogojevo

Bršenca bučarda pale aver. O trajo savo godova počin therela sas po agor egzistencijako. Paše godova kaj e bučarnimatarja naisardine lesko bučaripe, lešči familija katar godola naisarimata naštik trajisarda. Džanglimava, savo bršenca therda, teljarda piro bučarimasko drom. Putarda e firma palo čidipe sekundarne materijalunjengo. Averčhandapes ande konkurencija kolende save bršenca therdine barvalipe talo lesko bučaripe. Akana, kana ačhilo dum-dumeja lenca, leski familija trajil gajda sar trubul.

Sakupljanje sekundarnih sirovina DEKI 025, Bogojevo

Bata Zelenilo DOO, Beočin

Ona, Đulbehara, donosi ideje, a on, Saćip, ih ispunjava. Bračni par stvara vrtove iz bajke. Kose travnate površine, sade travnjake, ulepšavaju vrtove i bašte, orezuju voćke i nude druge usluge održavanja i uređenja okoline.

Bata Zelenilo DOO, Beočin

She, Djulbehara has the ideas, and he, Sacip, fulfils them. The couple creates fairytale gardens. They mow lawns, plant them, decorate gardens and patios, trim trees and offer other services of environment decorating.

Bata Zelenilo DOO, Beočin

Voj, Đulbehara, anel ideje, a vo, Saćip, čaćarel len. Liduj džene ćeren bara andar paramiča. Randen čar, sumbosaren, majšukaren bara, činen kašteske bijandimata thaj den aver kotora save si phangle palo inćaripe thaj lačhardipe trujalimasko.

Usluge uređenja i održavanja okoline BATA Zelenilo, Beočin

Giga Junior, Banatsko Novo Selo

Poznat je širom Banata i njegovog šora kao vrstan majstor svog zanata. Svoje znanje i umenje Jovica Novakov pretočio je u građevinsku firmu. Jovičini vredni prsti vešto izvide sve vrste građevinskih radova: zidanje, malterisanje, fasade, ostavljajući trag po celoj Vojvodini.

Giga Junior, Banatsko Novo Selo

He is known across Banat and in his street as a master of his craft. His knowledge and skills Jovica Novakov has turned into a construction company. Jovica's skillful fingers conduct all kinds of construction work: bricklaying, plastering, facades, leaving a trace all across Vojvodina.

Giga Junior, Banatsko Novo Selo

Pindžardo si ando banato thaj lesko sokako sar džanglimatari pire bučarimasko. Piro džanglipe Jovica Novakov averčhanda ande firma. Jovicaće naja čeren sa bučarimata phangle pale čerdipe: zidanje, malterisanje, fasade, mečhel e vurme ande sasti Vojvodina.

Malterisanje GIGA JUNIOR, Banatsko Novo Selo

Peđa i sin, Čurug

Mediterranski duh u vojvođansku ravnicu donosi ribarnica Peđa i sin. Svoju vojvođansku smirenost Branko je spojio sa zadovoljstvom i dečaćkom ljubavi. Pokrenuo je uspešnu porodičnu firmu, koja ne samo da obezbeđuje sigurnu egzistenciju, već i zdrav život i trpezu njegovoj porodici, i svim njegovim kupcima.

Peđa and son, Čurug

The spirit of the Mediterranean is brought to the Vojvodina plain by fishmongers Pedja and son. His vojvodinian calm Branko has mixed with pleasure and a boyhood love. He has started a successful family business, which not only ensures existence, but a healthy life and food on his family's table, and on all his customer's tables as well.

Peđa i sin, Čurug

Mediterrano ande vojvodinaće thana anel mačhešći bolta Peđa i sin. Piro vojvodinako kovlipe Branko phandada e kamimava thaj čhavrrikane kamlimasa. Teljarda e aresimašće familijaće firmasa, savi niči kaj therel egzistencija, no vi sasto trajo thaj habe sar lešće familijaće, gajda vi lešće mušterijende.

Ribarnica PEĐA I SIN, Čurug

I&D, Bački Monoštor

O sigurnom i kvalitetnom prevozu putnika iz svog mesta, Bačkog Monoštora, brinu se otac Ivan Petrović i njegov sin Denis. Firma I&D je dokaz, da se može, udruženim snagama, kao i spajanjem mladosti i iskustva, za kratak period uzdići na pretpranom prevoznikom tržištu. Od dobijenih subvencija, Petrovići su kupili udoban auto, kojem Monoštorci ne mogu da odole.

I&D, Bački Monoštor

The safe and quality transport of passengers from their village Backi Monostor is ensured by father Ivan Petrovic and his son Denis. The I&D company is proof that it is possible to get ahead, by joining forces and mixing youth and experience, in a very short period in the overcrowded transport market. From the awarded subsidies the two Petrovic's bought a comfortable car, which the citizens of Monostor can not resist.

I&D, Bački Monoštor

Palo lačno thaj kavalitetno dromardipe manušengo andar piro than, Bačko Monoštoro, len sama o dad Ivan Petrović thaj lesko čavrro Denis. E firma I&D si sikadipe, sar šaj, khetane, sar vi ternimava thaj džanglimava, te pala harni vrjama vazdelpes po baro dromardimasko tržište. Katar subvencije, familija Petrović čindine lačno vordon, savo si po ođaripe Monoštorjende.

Prevoz putnika I&D, Bački Monoštor

Od sna do jave, Čurug

Prostor u kome živimo u mnogome određuje naš život i utiče na naše raspoloženje. Neki ga uređuju po sopstvenom osećaju, drugi rešenje pronalaze u modernim ili retro varijantama. Postoje i oni kojima feng-šui određuje pravac i smer. Molersko-fasaderske i farbarske radove obavlja firma Od sna do jave, i time životni prostor usklađuje sa našim estetskim izborom.

Od sna do jave (From dreams to reality), Čurug

The space we live in defines our life to a great extent and affects our mood. Some decorate it according to their own taste, others find solutions in modern or retro designs. There are those who are lead by feng-shui. Painting and decorating jobs are done by the From dreams to reality company, harmonizing life space with our esthetic choices.

Od sna do jave, Čurug

O than ando savo trajisaras ando butipe vortosarel amaro trajo thaj ćerel efekto po amaro haćaripe. Varesave laćharel le sar korkorre haćaren, aver araćhen ćhinadipe ande moderne jal retro varijante. Si vi kola save o feng-šui vortosarel. Molersko-fasaderske thaj farbarske bućarimata ćerel e frima Od sna do jave, thaj godoleja mištarel trajosko than e amare estetske losararimava.

Molersko-fasaderski i farbarski radovi OD SNA DO JAVE, Čurug

Braća Duljaj, Beočin

Porodica je najvažnija karika svakog društva. U njoj započinjemo izgradnju svoje ličnosti. Ona je model po kome kasnije stvaramo svoju porodicu. Bajram Duljaj i njegovi sinovi zajedno su pokrenuli firmu za proizvodnju džakova. Otac se bavi proizvodnjom, sinovi vrše distribuciju. Ali tu su i unuci, koji radoznalo prate radioničarski rad svoga dede. Firma Braća Duljaj iz Beočina obezbeđuje egzistenciju za celu porodicu.

Brothers Duljaj, Beočin

Family is the most important link in every society. Here we start to build our personality. It is the model according to which we later create or own family. Bajram Duljaj and his sons have started a sack-making company together. The father deals with production, the sons with the distribution. And there are the grandchildren, who curiously follow the work of their grandfather. The Duljaj Brothers from Beocin provide an existence for the entire family.

Braća Duljaj, Beočin

E familija si majimportantno kotor sa jekh amalimasko. Ande late teljaras te vazdas amari persona. Vo si modelo talo savo majpalal fundosaras piri familija. Bajram Duljaj thaj leske čhavrra khetane teljardine e firma palo čerdine gonojengo. O dad čerel, e čhavrra čerel distribucija. No kate si vi unukurja, save bare jakhenca dičhen so lengo papo čerel. E firma Braća Duljaj andar Beočino therel egzistencija pale sasti familija.

Proizvodnja džakova **BRAĆA DULJAJ, Beočin**

Romano-tex, Lazarevo

Čitavu deceniju Marija Vuksić bavi se krojačkim zanatom. Subvencija, koju je dobila ovim projektom, omogućila joj je kupovinu neophodnih mašina. Uspela je da proširi svoju proizvodnju. Znanje uči i svoju ćerku, i nada da će je ona naslediti u ovom poslu.

Romano-tex, Lazarevo

For an entire decade Marija Vuksic has been involved in tailoring. The subsidy awarded to her through this project has ensured the acquirement of necessary machines. She has managed to expand her production. She is also teaching her daughter the craft, and hopes she will continue her business.

Romano-tex, Lazarevo

Sasti decenija Marika Vuksić suvarel. Subvencija, savi lija kale projektova, dija laće šajipe te ćinel trubulimašće šėja thaj mašine. Aresla te majbuhljarel piro bućaripe. Kale bućaripe buhljarda vi pe laći čhej, thaj paćal kaj voj lundžarela laći bući.

Krojačka radnja ROMANO-TEX, Lazarevo

Milankov, Žabalj

Jedna od najinteresantnijih ideja bila je upravo ideja za servis za bicikle u Žablju. Otac i sin, Miloš i Dejan Milinkov iz Žablja, pretočili su svoju ljubav prema ovim dvotočkašima u zanimanje, koje celoj porodici obezbeđuje egzistenciju.

Milankov, Žabalj

One of the most interesting ideas was the idea to open a bicycle service in Zabalj. Father and son, Milos and Dejan Milinkov from Zabalj, turned their love for these two-wheelers into a business, which provides existence for the entire family.

Milankov, Žabalj

Jekh katar majinteresantne ideje sas e ideja palo serviso pale bicikle ando than Žabalj. O dad thaj o čavirro, Miloš thaj Dejan Milinkov andar Žabalj, piro kamavipe palebicikle averčhandine ande profesija, savi saste familijaće therel egzistencija.

Servis za bicikle MILANKOV, Žabalj

GPP Ideale, Kikinda

Porodica Mac uposlila je supružnike, Hranislava i Vericu, i njihovu ćerku Felon. Od subvencija dobijenih preko projekta kupili su svu potrebnu opremu i polako počeli proizvodnju. Od samog starta prati ih poslovna sreća. Moguće je, da je ključ njihovog uspeha u porodičnom skladu.

GPP Ideale, Kikinda

The Mac family employed husband and wife, Hranislav and Verica, and their daughter Felon. From the subsidies awarded through the project they bought all necessary equipment and slowly started production. From the very beginning luck followed them. It is possible that the key to their success is family harmony.

GPP Ideale, Kikinda

E familija Mac, bućarda unsurimatarja, Hranislaves thaj e Vericas, thaj lenđi čhej Felon. Katar subvencijasave therdine prdal projekto ćindine sa trubulimašće šeja thaj teljardine bućaripe. Kaťar teljaripe o baht dźal lenca. Šaj kaj aresipe ando bućaripe pašljol ando mištaripe familijako.

Sakupljanje otpada GPP IDEALE, Kikinda

Jabučki salaš DOO, Jabuka

Salaši su turističko blago Vojvodine. U njima je sačuvan duh prošlosti i tradicije. Jabučki salaš polako od ideje postaje stvarnost. Ono što ga izdvaja od drugih, jeste to da se osim ugostiteljskih objekata u njegovu ponudu ubraja i ribnjak.

Jabučki salaš DOO, Jabuka

Boweries are the treasure of tourism in Vojvodina. In them the spirit of the past and tradition has been preserved. Jabucki salas (Apple bowery) slowly becomes a reality. What distinguishes it from others is that apart from restaurants it also has a pond.

Jabučki salaš DOO, Jabuka

Salaša si turistikano barvalipe Vojvodinako. Ande lende si arakhadi ođi dumutnimasko thaj tradicijako. Jabučki salaš poloće katar ideja averčhandelpes ando čačipe. Kova so ulavel les katar aver, si vi godova kaj paše ugostiteljske objekturja, inčarel vi o mačhesko than.

JABUČKI SALAŠ D.O.O, Jabuka

Dada, Sonta

Taksi prevoz Dada, čiji je vlasnik vredni Dušan Bogdan iz Sonta nudi kvalitetan i siguran prevoz putnika. Dobru geografsku poziciju svog sela i blizinu hrvatske granice, Dušan je iskoristio i "navikao" svoje sugrađane na ove prekogranične ture. Često ga možemo videti na putevima širom Vojvodine, kako sa svojim crvenim opelom sigurno grabi kilometer po kilometer.

Dada, Sonta

Taxi transport Dada, which is owned by the hard-working Dusan Bogdan from Sonta offers a quality and safe transport of passengers. Dusan uses the good geographic placement of his village and the vicinity of the Croatian border to "hook" his fellow villagers on these tours across the border. We can often find him on roads all across Vojvodina, driving mile after mile in his red opel.

Dada, Sonta

Taksi prevoz Dada, kasko inčarimatari si Dušan Bogdan andar Sonta, del kvalitetno dromardipe manušengo. Lačo geografikano than pire gavesko thaj pašunipe Hrvatskako, o Dušano hasnarda thaj "sičila" pire fortune pe kala prdalvelaraće dromardimata. Butimasa šaj te dikhas les pe droma vojvodinaće, sar pire lole vordonesa načhel kilometruruja talo kilometro.

Taksi prevoz DADA, Sonta

Tapex, Gospođinci

Firma Tapex iz Gospođinaca brine se da starom nameštaju, koji ima dušu i krije uspomene, vrati stari sjaj i izgled. Porodica Knežević vredno radi na održavanju i restauraciji starog nameštaja, ali njihova ambicija ide dalje... Planovi ovih vrednih ljudi vezani su za pokretanje sopstvene proizvodnje novog, dizajnerskog nameštaja. Navijamo za dizajn sa nacionalnim, romskim obeležjima!

Tapex, Gospođinci

The Tapex company from Gospođinci makes sure that old furniture, which has a soul and hides many memories, is restored to its old shine and appearance. The Knezevic family works hard on maintaining and restoring old furniture, but their ambitions take them further... The plan of these hard-working people is to start their own production of new, designer furniture. We are rooting for a design with national, Roma features!

Tapex, Gospođinci

E Firma Tapex andar Gospođinci lel sama pe godova te purane čerutne šejende, savo inčarel e ođi thaj garavel nakhli vrjama, boldel rošipe. E familija Knežević phare bučarel palo inčaripe thaj restauracija katar purano čerutnipe, no lendi ambicija džal majdur...E planurja katar kala phare bučarne manuša džal majdur. Planurja si phangle palo teljaripe katar korkorrutno bučaripe nevimasko, dizajnersko čerutnipe. Zurjivas palo dizajno e nacionalne, rromane sikadimatenca!

Održavanje i popravka nameštaja TAPEX, Gospođinci

Mile i Slavica, Bačko Gradište

Moderno potrošačko društvo za sobom ostavlja neprijatan trag. Deponije rastu i njihov broj se povećava iz dana u dan. Veliki udeo u tom otpadu, imaju oni materijali, koji se mogu ponovo koristiti. Njih otkupljuje i transportuje firma Mile i Slavica iz Bačkog Gradišta, u kojoj su se udružili otac i ćerka. Time pored brige o prirodnom okruženju, obezbeđuje i sigurnu zaradu svojoj porodici.

Mile and Slavica, Bačko Gradište

The modern consumer society leaves after it an unpleasant trace. Landfills are growing and their number is increasing daily. A large part in this waste is taken up by materials which can be re-used. They are bought and transported by the Mile and Slavica company from Backo Gradiste, a joint effort of father and daughter. This is how, apart from taking care of the environment, they also provide for their family.

Mile i Slavica, Bačko Gradište

Moderno amalipe pala peste mečhel bilačhi vurma. E deponije majbarjavenpes thaj lengo đindo majbarjavelpes đes đesesa. Baro kotor ando godova gunoj, inčaren kola materijalurja save šaj palen te hasnarenpes. Len činel thaj inđarel e firma Mile i Slavica andar Bačko Gradište, ando savi line kotor o dad thaj e čhej. Godoleja pašo lesamalipe palo naturako trujalipe, theren vi počinimata pire familijende.

Otkup i transport za ponovnu upotrebu raz. mater. MILE I SLAVICA, Bačko Gradište

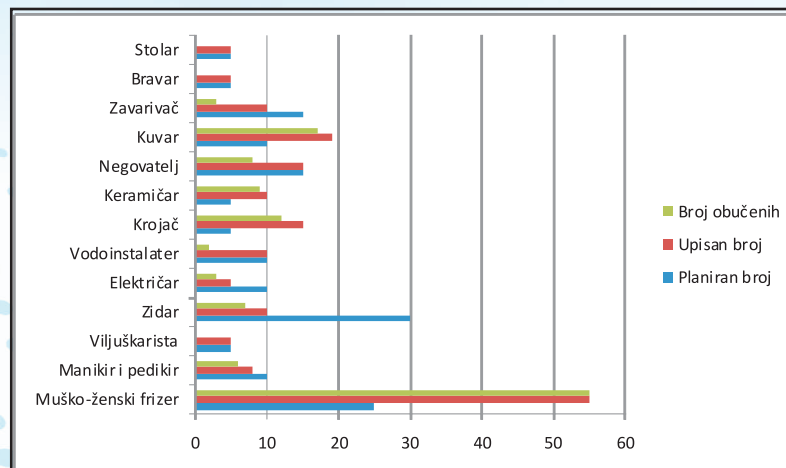
OBUKE

Tokom 27 meseci implementacije projekta, realizovane su i stručne obuke za nezaposlena lica romske nacionalnosti:

1. Stručna obuka 100 nezaposlenih Roma u 20 opština u AP Vojvodini;
2. Stručna obuka za 50 lica romske nacionalnosti za potrebe poznatog poslodavca iz Srema.

Projektom je predviđeno da se ukupno 100 nezaposlenih lica romske nacionalnosti obuču za deficitarna i/ili željena zanimanja u ukupno 10 centara u Vojvodini (Novi Sad, Odžaci, Zrenjanin, Sombor, Kula, Ruma, Pećinci, Indija, Pančevo i Kovin). Zainteresovanost kandidata za obuke je bila velika, te je ukupan broj upisanih kandidata 122 lica. Od ukupnog broja upisanih, stručnu obuku je uspešno završilo 81 lice romske nacionalnosti,

a do osipanja kandidata tokom implementacije projekta je dolazilo zbog nepovoljnog perioda održavanja obuka (period letnjih meseci i sezonskih radova u polju, koji su osnovni izvor proхода romske populacije u Vojvodini). Projektom je planirano da se 50 lica obuču za potrebe poznatog poslodavca, tj. za nemačke kompanije koje su registrovane u Vojvodini. Međutim, rukovodstvo pomenutih kompanija je donelo odluku da se proizvodnja ne pokreće do daljnjeg, te smo bili prinuđeni da tokom realizacije projekta nađemo nove kompanije u Vojvodini koje su zainteresovane za zapošljavanje obučanih Roma. Sa novim firmama smo potpisali protokole o saradnji i ukupno je zaposleno 41 lice romske nacionalnosti, tj. sva lica koja su uspešno završila obuku.

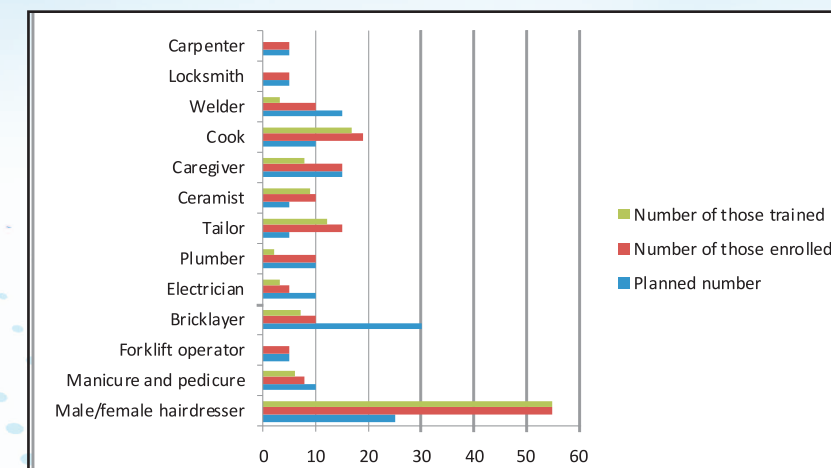
TRAININGS

During the 27 months of the implementation of the project, vocational trainings for unemployed Roma persons have been carried out:

1. Expert training for 100 unemployed Roma in 20 municipalities in AP Vojvodina
2. Expert training for 50 persons of Roma nationality for the needs of a known employer in Srem.

The project entailed the training of a total of 100 unemployed persons of Roma nationality for deficient and/or wanted professions in a total of 10 centers in Vojvodina (Novi Sad, Odžaci, Zrenjanin, Sombor, Kula, Ruma, Pećinci, Indija, Pančevo and Kovin). A lot of candidates were interested in these trainings, so the total number of enrolled candidates was 122. From the total number of those enrolled, 81 person of Roma nationality completed the vocational trainings, and the reason why a number of people left the program during the implementation of the project is that the trainings were held at unfavorable times (during the summer months when seasonal field work is carried out, which is the basic source of income for the members of the Roma community in Vojvodina). The project also entailed the training of 50 persons for the needs of known employers, i.e. the German companies registered in Vojvodina. However, the management of the said companies made the decision not to start production until further notice, which lead us to look for new companies in Vojvodina which

are interested in the employment of trained Roma during the implementation of the project. We signed Protocols on Cooperation with the new companies and a total of 41 persons of Roma nationality were employed, i.e. all the persons who successfully completed the training.

Sićimata

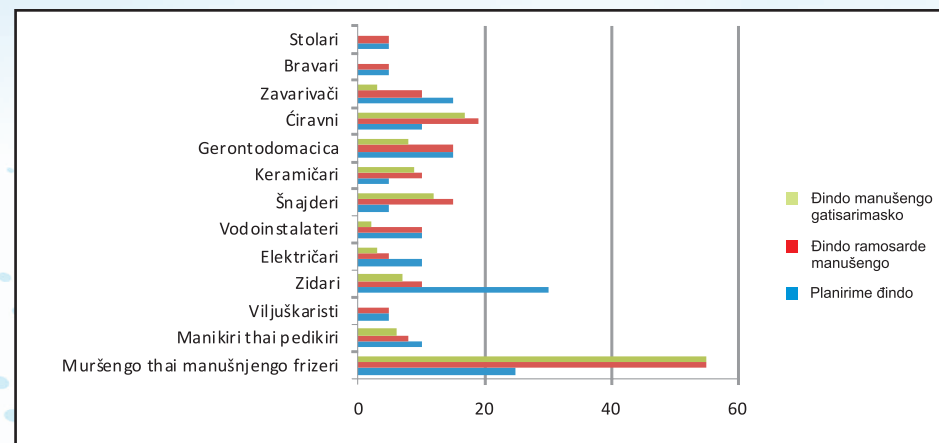
Pale 27 čhona kozom nakhadapes o projekto, nakhadine sas vi e sićimata (treningurja) pale bibučarne manuša rromane nacionostar.

1. Strukalo sićope pale 100 bibučarne Rroma ande 20 guverne ande AP Vojvodina;
2. Strukalo sićope pale 50 manuša Rroma pale pindžarne bućarnimatarja andar Sremo

Projektova si dino te 100 bibučarne manuša rromane nacionostar therel džanglimata pale deficitarna thaj/jal kamlimašće bućarimata ande 10 maškara ande Vojvodina ((Novi Sad, Odžaci, Zrenjanin, Sombor, Kula, Ruma, Pećinci, Indija, Pančevo thaj Kovin).

Intereso kandidatosko pale treningurja sas baro, gajda kaj đindo ramosarde kandidaturjengo si 122 manuša. Katar sa jekh đindo ramosarde manušengo, treningo thaj sićope aresimasa nakhline 81 manuša rromane nacionostar, a džiko ciknjaripe đindosko kandidaturjengo avilo pale bilači vrjama pale varesave manuša (milaj thaj sezonače bućarimata ande umalina, save si fundosko varo palo therdinepe lovengo e Rromengo ande Vojvodina). Projektova si planirime te 50 manuša therel džanglimata palo trubulimata katar pindžardo bućarnimataro, jal pale

njamcickane kompanije save si registruime ande Vojvodina. No, šerutne katar liparde kompanije andine činadipe te či teljarelpes godoleja, gajda kaj amen musaj te arakhas neve kompanije ande Vojvodina save si zainteresuime te den bući e Rromende. Neve firmenca ramosardam e protokolurja palo khetanimasko bućaripe, gajda kaj bući therdine 41 manuša rromane nacionosko, aver alavenca sa manuša save aresimasa agorisardine sićope.

Zanimanje/ Profession/ Bućaripe sar	Planiran broj/ Planned number/ Planirime đindo	Broj upisanih/ Number of those enrolled/ Đindo ramosarde manušengo	Broj obučanih/ Number of those trained/ Đindo manušengo gatisarimasko
Muško-ženski frizer/ Male/female hairdresser/ Mušengo thaj manušnjengo frizeri	25	55	55
Manikir i pedikir/ Manicure and pedicure/ Manikiri thaj pedikiri	10	8	6
Viljuškarista/ Forklift operator/ Viljuškarista	5	5	0
Zidar/ Bricklayer/ Zidari	30	10	7
Električar/ Electrician/ Električari	10	5	3
Vodoinstalater/ Plumber/ Vodoinstalateri	10	10	2
Krojač/ Tailor/ Šnajderi	5	15	12
Keramičar/ Ceramist/ Keramičari	5	10	9
Negovatelj/ Caregiver/ Gerontodomacica	15	15	8
Kuvar/ Cook/ Čiravno	10	19	17
Zavarivač/ Welder/ Zavarivači	15	10	3
Bravar/ Locksmith/ Bravari	5	5	0
Stolar/ Carpenter/ Stolari	5	5	0
UKUPNO/ TOTAL/ TOTALI	150	172	122

